

Gabble Hall

The characters: Mr. Droobe } two of the teaching
Mr. Swingit } staff

The episodes: The Outing
The Football Match
A Visual Aid
Drinking in Knowledge

Zatim smo učenike podijelili u četiri skupine. Svaka je dobila fotokopiju jedne epizode i »Word List«. Riječi i izraze objasnili smo sinonimima, opisnim putem ili crtežom gdje god je to bilo moguće, a tamo gdje to nismo mogli, dali smo prijevod riječi, odnosno izraza. Od učenika smo tražili da opišu situacije na slikama.

Nakon otprilike deset minuta rada po skupinama postavljali smo folije sa stripovima jednu za drugom na grafoskop. Predstavnici skupina dolazili su do grafoskopa i opisivali strip cijelom razredu. Najprije su objašnjavali ključne riječi, a zatim opisivali situacije na slikama. Svaki je predstavnik odgovarao i na pitanja koja su mu postavljali učenici.

Nakon izlaganja svih skupina napisali smo na ploču nove fraze i idiome koje smo čuli u epizodama, upotrebljavali ih u rečenicama i tražili odgovarajuće izraze i izreke u našem jeziku.

Phrases and Idioms

He keeps a stiff upper lip.
He never bets on a certainty.
Still waters run deep.
He must have drunk a lot of knowledge.
There is no short cut to success.
To dwell on a point.
Sharpen your wits.

Na kraju sata podijelili smo učenicima ključna pitanja za strip koji su obrađivali da ih svi članovi skupine prepisu i pomoću njih prepričaju sadržaj stripa kao domaću zadaću. Na slijedećem satu čitali smo i ispravljali njihove radove, a najbolje sastave uz foto-kopije izložili smo među ostalim radovima na zidnim novinama.

Kazimir Sviben

OBRADA TV-EMISIJE
»DIE STIMME VOM FICHELBERG«
U VIII RAZREDU OSNOVNE ŠKOLE

U televizijskom tečaju »Sprechen Sie Deutsch?«, čiji se drugi dio ove školske godine emitira, ima veći broj emisija koje su sadržajno, leksički i strukturalno prikladne za rad s učenicima VII i VIII razreda osnovne škole.

Mislim da je potrebno da se nastavnici njemačkog jezika bolje upoznaju s tečajem, kao i s koristima što ih on pruža nastavi stranog jezika. Navedimo samo neke: TV-tečaj nam prikazuje izvornu jezičnu sredinu jezika koji se uči; razgovori su uzeti iz života i mogu se upotrijebiti u sličnim

životnim prilikama; rječnik pripada njegovanom svakidašnjem govoru; jezične strukture odgovaraju normama živog standardnog govora obrazovanih ljudi i često se upotrebljavaju; svakodnevne situacije prikazane su kao živahni i zanimljivi prizori; učenici ne uče samo strani jezik već dobivaju i uvid u život zemlje čiji jezik uče: TV-epizode i rad s učenicima koji je uz njih vezan nabijeni su zornošću: vizuelnom, auditivnom, artikulacijskom, grafičkom, emotivnom, radnom...

Služeći se godinama TV-emisijama kao dopunskim izvorom znanja, došao sam do zaključka da je za prilike u kojima radim najprikladnije da neke epizode temeljito proradim s razredima koji imaju potrebno predznanje te da djecu pridobijem da (prema svojim mogućnostima) kod kuće samostalno prate i ostale emisije. Pri tom mi je mnogo stalo do toga da učenici imaju odgovarajući TV-priručnik, bez kojeg (po mom mišljenju) rad ne bi donio ni većih ni trajnijih rezultata.

U I polugodištu odabrao sam za obradu 36. lekciju — »Die Stimme vom Fichtelberg«.

Ovu epizodu odabrao sam radi ponavljanja i proširenja vokabulara koji je vezan uz atmosferske i životne prilike kasne jeseni i zime, radi upoznavanja s meteorološkom službom općenito, a u DDR-u posebno, radi uvježbavanja objektnih rečenica i partitivnog genitiva uz superlativ.

Desetak dana prije emitiranja epizode pozvao sam učenike VIII r. da što češće prate vremenske izvještaje naše i austrijske televizije te vremenske izvještaje u novinama.

Nastojao sam da postupno pripremim i osvježim dio vokabulara potrebnog za emisiju. Kako je bilo prilično mnogo maglovitih dana, nije mi bilo teško da više puta pogledam kroz prozor i da rečem: *Ach, dieser Nebel! Man sieht kaum 10 Meter weit!* ili *Heute haben wir einen dicken Nebel!* ili *Der Nebel hebt sich.* Isto sam tako u više navrata pitao učenike: *Regnet es?* ili *Regnet es oder schneit es?* Oni su, naravno, često odgovorili: *Es regnet.* A ja bih nadovezao: *Ach, dieser Regen! Regen und Nebel, Nebel und Regen!*

Isto sam tako upozoravao učenike na temperaturu u učionici pokazujući stanje na zidnom toplomjeru: *Es ist zu warm! Das Thermometer zeigt 24 (25, 26, 27...) Grad!* Ili: *Mir ist kalt. Ach, natürlich. Wir haben ja nur 15 Grad!* Ili: *Franz! Wieviel Grad zeigt das Thermometer heute?*

Na sličan sam način, pokazujući kroz prozor, prigodno upotrebljavao primjedbe: *Oh, heute haben wir schöne weiße Wolken! Aber dort ist auch eine schwarze Wolke!* Ili *Heute scheint die Sonne nicht. Sie ist hinter den Wolken.* Ili: *Wer sieht eine Wolke? Zeige sie mir!*

Na taj su način učenici, onako usput, ponovili i naučili nekoliko riječi i izričaja potrebnih za razumijevanje emisije.

U tjednu prije emisije »osmaši« su dobili zadatak da iz svojih starih njemačkih udžbenika* ponove štiva koja govore o vremenskim prilikama, o izletima i o zimskim sportovima. To su: »Alles ist weiß« i »Der Ausflug« iz V razreda, »In der Bibliothek«, »Der erste Schnee«, »Die Winterferien« i »Das große Rennen« iz VI razreda i »Ein Ausflug in die Wiener Umgebung« iz VII razreda.

---

* Z. Muhvić, *Deutsch in Wort und Bild* (V razred); Z. Muhvić, *Wir lernen Deutsch* (VI i VII razred).

Na dijelu sata prije gledanja emisije osvježujemo i proširujemo znanje o DDR-u. Učenicima postavljam pitanja:

- Wieviel Staaten gibt es in Deutschland?
- Wo ist die Bundesrepublik Deutschland?
- Wo ist die DDR?
- Welche Stadt ist die Hauptstadt der Bundesrepublik?
- Welche Stadt ist die Hauptstadt der DDR?

Na postavljena pitanja učenici odgovaraju uz pokazivanje na karti Evrope. Slijedi tumačenje: *Im Süden der DDR liegt das Erzgebirge. Hier ist der höchste Gipfel der DDR — der Fichtelberg. Sve pokazujemo na karti DDR-a. (Kratak i jednostavan opis Fichtelberga nalazi se u Priručniku za učenike — Schülerheft I.)*

Pozovemo jednog učenika: *Peter, zeige den Fichtelberg! — Wie hoch ist der Fichtelberg?*

Projicira se dijapozitiv »Der Fichtelberg im Winter«. Nastavnik nastavlja: *So sieht der Fichtelberg im Winter aus... Von einem hohen Aussichtsturm auf dem Berg sieht man sehr weit. Hier ist der Aussichtsturm.*

Im Winter ist der Fichtelberg fast 5 Monate mit Schnee bedeckt.

Auf dem Fichtelberg befindet sich eine der zahlreichen Wetterstationen, die täglich Wettermeldungen machen. (Crteži br. 65 i 66, koji su izašli kao priloge Priručniku za nastavnike — Lehrerhandbuch I.)

Nakon toga postavljaju učenici jedni drugima pitanja, koja otprilike glase:

- Wie heißt der höchste Gipfel der DDR?
- Wie hoch ist er?
- Was für einen Turm gibt es dort?
- Wieviel Monate ist der Fichtelberg unter Schnee?
- Was befindet sich auf dem Fichtelberg?
- Was gibt die Wetterdienststelle täglich?

Zatim uvježbavamo kratke dijaloge, i to najprije jedan par učenika pred cijelim razredom, a onda parovi u pojedinim skupinama pod nadzorom vođe skupine. Tekst dijaloga sastavljen je uglavnom prema spomenutom priručniku za učenike, a projicira se grafoskopom:

Übt zu zweit!

Sie ..... regnen

- a) A. Möchten Sie wissen, ob es regnen wird?
- B. Ja, das interessiert mich sehr.
- A. Hören Sie sich die neuesten Wettermeldungen an.

Sie ..... schneien

Sie ..... kalt

- b) du ..... warm

- A. Möchtest du wissen, ob es warm wird?
- B. Ja, das interessiert mich sehr.
- A. Hör dir die neuesten Wettermeldungen an.

du ..... kalt

Sie ..... sonnig

Slično postupamo i sa slijedećom folijom, gdje na postavljeno pitanje treba odgovoriti *objektnom rečenicom*. (Priručnik, str. 173)

Frage! Antwort!

Beispiel:

A. *Wird es bald schneien?*

B. *Ja, ich glaube, daß es bald schneien wird.*

Wird es bald regnen?

Wird es bald kalt?

Wird es bald warm?

Wird es bald sonnig?

Pomoću slijedeće folije slijedi uvježbavanje partitivnog genitiva uz superlativ:

Die DDR ist *einer der jüngsten Staaten* in der Welt.

Hamburg ist *eine der größten Städte* Deutschlands.

Italien ist *eins der wärmsten Länder* Europas.

Die Drau ist *einer der wichtigsten Flüsse* Jugoslawiens.

Dubrovnik ist *eine der schönsten Städte* Kroatiens.

Albanien ist *eins der kleinsten Länder* Europas.

Učenici to najprije vježbaju čitanjem, a onda postavljanjem pitanja:

Was ist die DDR?

Was ist Hamburg?...

Tako je provedena priprema za gledanje emisije.

Na dan emitiranja učenici su pogledali epizodu »Die Stimme vom Fichtelberg« u školi, a u poslijepodnevnom terminu još jedanput kod kuće.

Nakon toga su trebali samostalno, prema svojim mogućnostima, temeljito proraditi tekst emisije prema priručniku za učenike. Pritom su se služili njemačko-hrvatskim rječnicima, koje većina učenika ima.

Idući posao bio im je ponovno gledanje emisije kod kuće prilikom trećeg ili četvrtog emitiranja u istom tjednu i daljnji samostalan rad na tekstu.

»Osmaši« su tako jedno vrijeme živjeli s emisijom. Nakon toga dolazi ponovni rad u školi, i to ovaj put intenzivan.

Počinje se čitanjem teksta iz TV-priručnika (str. 178), gdje je u narativnom obliku napisan sadržaj epizode. Pritom se objašnjavaju nejasna mjesta. Prema slikama i dijapozitivu, gdje je Fichtelberg pod snijegom, u razgovoru se zatim pod mojim vodstvom ponavlja sadržaj epizode. Pitanja su otprilike kao na str. 179. TV-priručnika.

U idućoj fazi postavljaju takva pitanja jedni učenici drugima.

Nakon provedenog razgovora uz pomoć slika i dijapozitiva prepričava se sadržaj epizode prema planu na foliji:

- a) *Arbeit in der Zentralen Wetterdienststelle zu Potsdam*
- b) *Krauses Urlaubsplan*
- c) *Gespräch mit dem Professor*
- d) *Schnee auf dem Fichtelberg*
- e) *Krause am Ziel*

Kako je neke dijelove gradiva trebalo i više puta ponoviti, sat je time bio iscrpljen.

Učenicima sam stavio u zadatak da to sve još jednom kod kuće temeljito prorade i da pismeno odgovore na pitanja iz TV-priručnika (str. 179).

Na idućem satu provjerio sam usvojenost gradiva tako da su neki učenici u parovima razgovorno ponavljali dijelove sadržaja epizode, a drugi su ga zatim prema slikama i natuknicama prepričavali.

Tada smo prema TV-priručniku uvježbavali u parovima partitivni genitiv uz superlativ:

- A. *Dieses Wolkenfoto ist sehr interessant.*
- B. *Ja. Das ist eins der interessantesten Wolkenfotos, die wir haben.*
- A. *Dieser Löwe ist sehr alt.*
- B. *Ja. Das ist einer der ältesten Löwen.*
- A. *Diese Bluse ist sehr schön.*
- B. *Ja. Das ist eine der schönsten Blusen.*

Dieses Gemälde ist sehr berühmt.

Dieser Mantel ist sehr elegant.

Diese Tasche ist sehr modern.

Dieser Schrank ist sehr groß.

I tu smo u daljnjem toku rada prešli na varijantu s pitanjima:

Ist dieses Wolkenfoto sehr interessant?

Ist dieser Löwe sehr alt? ...

Iza toga smo prema projiciranom predlošku tvorili objektivne rečenice:

Bilde neue Sätze!

Beispiel:

Morgen beginnt mein Urlaub.

Du weißt doch, daß morgen mein Urlaub beginnt.

Ich verbringe meinen Urlaub auf dem Fichtelberg.

Ich bin ein guter Sportler.

Ich fahre gern Ski.

Ich freue mich auf meinen Urlaub.

Ich freue mich auf den Schnee.

Ich werde auf der Wetterstation Fichtelberg erwartet.

Mir gefällt deine Stimme.

Dein Bruder ist krank.

Ta je vježba u skraćenom obliku, kako je dana na str. 180. priručnika, zadana učenicima za pismenu domaću zadaću.

Radi utvrđivanja novog vokabulara dva puta je za magnetofonom ponovljen dio epizode: »Hier ist die Zentrale Wetterdienststelle Potsdam .....

..... Ich glaube, das wird eine schöne Urlaubsreise.«

Nakon toga sam učenicima postavljao pitanja, kao što su na primjer:

Wo ist die Zentrale Wetterdienststelle der DDR?

Mit welchen Wetterdienststellen steht sie in Verbindung?

Wer meldet sich von der Wetterstation auf dem Fichtelberg?

Wen ruft der Meteorologe in Potsdam an?

Wer meldet sich? ...

U ranijim razgovorima nije se išlo u detalje, no ovdje se ide u pojedinosti.

Potom smo prešli na učenje prizora koji se na kraju epizode odigrava između gospodina Krausea, gospođice Berg i gospođe Berg. Najprije su učenici za magnetofonom ponavljali tekst koji počinje s *Meine »Stimme«!*, a završava s *Jetzt kommt aber!* Po troje učenika izvelo je tada dva puta taj prizor u nepromijenjenom obliku, a onda s nešto promijenjenim situacijama, gdje je trebalo improvizirati.

Da bi se rad završio, trebao nam je i dio idućeg sata. Ponovili smo domaću zadaću i riješili jedan novi zadatak s partitivnim genitivom kakav se nalazi na str. 181. TV-priručnika. Posao smo dokrajčili učeničkim odgovaranjem na slijedeća pitanja osobne naravi:

Hast du schon eine Wetterstation gesehen?

Interessierst du dich für Wetterberichte?

Fährst du Ski?

Läufst du Schlittschuh?

Hast du einen Schlitten?

Machst du manchmal einen Schneemann?

Wo wirst du deine Winterferien verbringen?

Wo hast du deine Sommerferien verbracht?

Wessen Stimme gefällt dir?

Welches Lied findest du am schönsten?

Wie gefällt dir die Fernsehsendung »Die Stimme vom Fichtelberg«?

*

Premda sam prikazao samo glavne konture rada, mislim da se iz iznesenog ipak može vidjeti da se radilo o duljem bavljenju gradivom TV-emisije, odnosno gradivom vezanim uz nju.

U ovom se slučaju može govoriti o multimedijском pristupu stranom jeziku, jer smo tu imali i govor glumaca epizode na televiziji i njihov govor na magnetofonu te živu riječ nastavnika i učenika u razredu, učeničku igru, slike na televiziji, na papiru i na dijapozitivu, tekst iz TV-priručnika i tekst na grafofolijama, zemljopisne karte, toplomjer i stvarne atmosfere prilike.

Zbog znatnog utroška vremena i velikog broja potrebnih sredstava takav posao ne možemo zasad često u cijelosti izvoditi. Drukčije će biti onda kad se u jednom centru budu izrađivali svi potrebni popratni materijali, a na nastavniku će biti samo da ih odabire i pravilno primjenjuje. Ali elemente tog načina rada možemo često primijeniti i u vezi s gradivom iz naših sadašnjih udžbenika.

LITERATURA

1. Ksenija Petrović — Oktavija Gerčan: *Fernsehkurs »Sprechen sie Deutsch?«* II. Teil, *Schülerheft 1*, OOUR Televizija i »Školska knjiga«, Zagreb 1974.
2. Ksenija Petrović — Oktavija Gerčan: *Fernsehkurs »Sprechen Sie Deutsch?«*, II. Teil, *Lehrerhandbuch 1*, OOUR Televizija i »Školska knjiga«, Zagreb 1974.